

Motion till riksdagen 2016/17:3558

av **Robert Halef m.fl. (KD)**

med anledning av prop. 2016/17:45 Värdeåterföring vid satsningar på transportinfrastruktur

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett skydd för privatpersoner och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utökad konsekvensanalys och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen har lämnat proposition 2016/17:45 Värdeåterföring vid satsningar på transportinfrastruktur till riksdagen. Den kommer som en del av den pågående Sverigeförhandlingen. Propositionen föreslår lagändringar som syftar till en bättre kostnadsdelning mellan exempelvis stat, kommun och fastighetsägare. Att möjliggöra en ökad medfinansiering vid stora infrastrukturprojekt anser Kristdemokraterna vara angeläget. Att den som tjänar pengar på en investering också är med och betalar för den är en god princip. Det finns dock delar i regeringens förslag som oroar oss.

Kristdemokraterna är angelägna om att säkerställa att den nya lagstiftningen inte får samma negativa effekter på privat fastighetsägande som fastighetsskatten hade innan alliansregeringen tog bort den. Skatten tvingade folk från hus och hem, baserat på en värdeökning på en fastighet som inte hade realiserats. Kristdemokraterna oroas över att samma orättvisa för privata husägare kan smyga sig tillbaka om regeringens förslag går igenom i dess nuvarande form.

Redan i dag använder sig ett antal kommuner t.ex. av gatukostnadsersättning, där enskilda husägare vid nyexploatering av närliggande områden tvingas betala gatukostnader, på grund av att deras fastighet antas öka i värde. En sådan eventuell värdeökning blir dock inte realiserad förrän fastigheten säljs, varför värdeökningen antingen kan innebära en mycket stor utgift eller en slags expropriation där en del av tomten tvingas styckas och säljas av för att kunna realisera värdeökningen och betala

räkningen från kommunen. Ett av skälen till att fastighetsskatten upplevdes som orättvis och sedermera avskaffades var att den beskattade en icke realiserad värdeökning. På samma sätt innebär en nybyggd spårvägsstation eller en nydragen väg ingen realiserad värdeökning för den som redan bor på den givna platsen. Däremot kan ett sådant nybygge öka värdet på mark tillräckligt mycket för att ett nybygge ska bli aktuellt, varför det kan vara rimligt att en byggherre i överenskommelse med en kommun är med och betalar för detta. Värdeökningen realiseras ju där i så mån att det byggs nya hus och ett reellt värde skapas. Men för den som redan bor på en plats och får en ny väg eller spårväg byggd i närheten innebär inte nybygget en förändring i den enskildes livssituation, och framför allt inte i den enskildes betalningsförmåga. Att tvinga människor att antingen stycka av tomter eller ta stora lån för att betala avgifter med pengar man inte har kan Kristdemokraterna inte ställa sig bakom.

Mot bakgrund av detta oroar sig Kristdemokraterna för formuleringen i den föreslagna lydelsen i plan- och bygglagen (2010:900) 40 §. Den föreslagna ändringen är alltför vid och otydlig för att vi ska kunna acceptera den i dagsläget och riskerar att bli en gummiparagraf där inget skydd ges till privata fastighetsägare.

Sverigeförhandlingen är mycket viktig. Men vi kan inte kompromissa med den enskildes rätt att bo kvar i sitt hem. Vi vill se ett tydligt skydd för privatpersoner i lagförslaget.

I relation till förändringen av plan- och bygglagen menar Kristdemokraterna att konsekvensanalysen gällande privatpersoner är otillräcklig. Regeringen bör återkomma med ett tydligare underlag för beslut där effekten för privata fastighetsägare av förändringen i plan- och bygglagen utreds grundligt. Redan i dag används liknande paragrafer i ett tiotal kommuner med förödande kostnader för den enskilde. I vissa fall lyckas privata fastighetsägare med ekonomiska resurser processa och vinna mot kommuner i fråga om exempelvis gatukostnadsavgifter. I andra fall får man helt enkelt betala. Att så snabbt avfärda de negativa och kostsamma konsekvenserna för privatpersoner menar vi inte är seriöst och kan inte ha gjorts mot bakgrund av hur nuvarande lagstiftning implementeras.

Robert Halef (KD)

Jakob Forssmed (KD)

Aron Modig (KD)

Tuve Skånberg (KD)

Penilla Gunther (KD)

Désirée Pethrus (KD)

Larry Söder (KD)